

Raport z diagnozy potrzeb mieszkańców Gminy Rawa Mazowiecka w zakresie budowania odporności społecznej

Diagnoza została przeprowadzona w czerwcu 2026 roku w ramach Programu Lokalne Partnerstwa PAFW przez Grupę Inicjatywną w składzie:

- Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Kraina Rawki” – lider,
- Szkoła Podstawowa w Pukininie,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Kurzeszynie.

Celem diagnozy było poznanie potrzeb mieszkańców Gminy Rawa Mazowiecka, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet, w zakresie budowania odporności społecznej, wzmacniania więzi społecznych, rozwijania umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych oraz budowania lokalnych sieci wsparcia.

Przebieg procesu diagnostycznego

Diagnoza potrzeb mieszkańców z terenu Gminy Rawa Mazowiecka została przeprowadzona etapowo, z wykorzystaniem metod konsultacyjnych oraz badania ankietowego. Takie podejście pozwoliło nie tylko zebrać dane liczbowe, ale również poznać opinie i doświadczenia mieszkańców oraz wspólnie określić najważniejsze obszary wymagające wsparcia.

Pierwszym etapem były trzy spotkania konsultacyjne zorganizowane przez Grupę Inicjatywną, które odbyły się w różnych częściach gminy:

- **Szkoła Podstawowa w Pukininie** – 12 uczestników, wśród których znalazły się nauczycielki szkół z terenu Gminy Rawa Mazowiecka oraz przedstawicielki Rad Rodziców;
- **Centrum Aktywności Kulturalnej w Boguszycach** – 10 uczestniczek reprezentujących Koła Gospodyń Wiejskich oraz sołectwa;
- **Urząd Gminy Rawa Mazowiecka** – 11 uczestników reprezentujących lokalne stowarzyszenia, Ochotnicze Straże Pożarne, Koła Gospodyń Wiejskich oraz sołectwa.

Podczas spotkań przedstawicielki Grupy Inicjatywnej zaprezentowały założenia Programu Lokalne Partnerstwa PAFW oraz poinformowały o udziale Gminy Rawa Mazowiecka w projekcie dotyczącym budowania odporności społecznej. Istotnym elementem konsultacji była wspólna dyskusja nad tym, czym dla mieszkańców jest odporność społeczna oraz jakie działania mogą ją wzmacniać.

Spotkania diagnozująco-konsultacyjne

Trzy spotkania diagnozująco-konsultacyjne:

Miejsce spotkania	Liczba uczestników
Szkoła Podstawowa w Pukininie	12
Centrum Aktywności Kulturalnej w Boguszycach	10
Urząd Gminy Rawa Mazowiecka	11
Łącznie	33 osoby

Struktura uczestników:

- kobiety – 30 osób (90,9%),
- mężczyźni – 3 osoby (9,1%).

W spotkaniach uczestniczyli przedstawiciele:

- szkół,
- Rad Rodziców,
- Kół Gospodyń Wiejskich,
- sołectw,
- Ochotniczych Straży Pożarnych,
- lokalnych stowarzyszeń.

JAK MIESZKAŃCY ROZUMIEJĄ ODPORNOŚĆ SPOŁECZNĄ?

Podczas spotkań diagnozujących najczęściej wskazywano, że odporność społeczna to:

- wzajemna pomoc i sieć wsparcia,
- umiejętność radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych,

- integracja mieszkańców,
- umiejętność odróżniania prawdziwych informacji od fake newsów,
- gotowość do działania i współpracy.

Wypowiedzi mieszkańców pokazują, że odporność społeczna jest postrzegana nie tylko jako przygotowanie do kryzysów, ale przede wszystkim jako zdolność społeczności do współpracy i wzajemnego wspierania się.

Najważniejsze potrzeby mieszkańców

Na podstawie przeprowadzonych konsultacji zidentyfikowano pięć kluczowych obszarów potrzeb.

➤ Bezpieczeństwo i reagowanie kryzysowe

Mieszkaniczki wskazywały na potrzebę:

- szkoleń z pierwszej pomocy,
- przygotowania do sytuacji kryzysowych,
- warsztatów z samoobrony,
- zdobywania wiedzy z zakresu bezpieczeństwa cyfrowego.

➤ Wzmacnianie zdrowia psychicznego

Najczęściej wskazywano potrzebę:

- radzenia sobie ze stresem,
- przeciwdziałania przeciążeniu i wypaleniu,
- budowania poczucia własnej wartości,
- zwiększania pewności siebie i sprawczości.

➤ **Integracja i budowanie relacji**

Mieszkancki podkreślali potrzebę:

- spotkań kobiet,
- tworzenia bezpiecznej przestrzeni do rozmowy,
- budowania wzajemnego wsparcia,
- działań międzypokoleniowych.

➤ **Rozwój kompetencji i samodzielności**

Wśród potrzeb znalazły się:

- warsztaty rozwoju osobistego,
- aktywizacja zawodowa kobiet,
- wykorzystanie nowych technologii,
- rozwój zainteresowań i pasji.

➤ **Rozwijanie praktycznych umiejętności**

Dużym zainteresowaniem cieszyły się:

- ziołolecznictwo,
- robienie przetworów,
- szycie i cerowanie,
- warsztaty kulinarne,
- działania typu survival.

Wnioski i tematy wypracowane podczas konsultacji stały się podstawą do opracowania kwestionariusza ankiety. Grupa Inicjatywna przygotowała ankietę w taki sposób, aby pogłębić zagadnienia, które mieszkańcy uznali za najważniejsze. Następnie wydrukowano 100 egzemplarzy ankiety i rozprowadzono je w miejscowościach na terenie Gminy Rawa Mazowiecka. Do analizy zakwalifikowano 74 poprawnie wypełnionych ankiet, co oznacza **74% wskaźnik zwrotu** i świadczy o dużym zaangażowaniu mieszkanki w proces diagnozowania lokalnych potrzeb.

Badanie ankietowe

Wydrukowano i rozprowadzono 100 ankiet na terenie gminy. Do Grupy Inicjatywnej wróciło 74 wypełnionych ankiet, co stanowi 74% wszystkich rozdanych formularzy.

Charakterystyka respondentek

W badaniu ankietowym udział wzięły **74 kobiety**.

Wiek respondentek:

- 36,1% – kobiety w wieku 46-60 lat,
- 34,7% – kobiety w wieku 36-45 lat,
- 16,7% – kobiety w wieku 26–35 lat,
- 8,3% – kobiety w wieku powyżej 60 roku życia,

Badanie pokazało, że największą grupę respondentek stanowią kobiety w wieku aktywności zawodowej i rodzinnej, które jednocześnie mierzą się z licznymi obowiązkami i przeciążeniem.

Sytuacja życiowa badanych kobiet

Respondentki najczęściej określały swoją sytuację jako:

- **82,4%** – kobiety pracujące zawodowo,
- **41,9%** – matki opiekujące się dziećmi,
- **39,2%** – osoby prowadzące gospodarstwo domowe,
- **16,2%** – osoby prowadzące działalność społeczną,
- około **7%** – emerytki lub osoby opiekujące się starszymi członkami rodziny.

Dane pokazują, że większość badanych kobiet łączy kilka ról społecznych jednocześnie – pracownicy, matki, opiekunki i organizatorki życia rodzinnego.

Poczucie przynależności do lokalnej społeczności

Na pytanie „Czy czuje się Pani częścią lokalnej społeczności?” odpowiedzi były następujące:

- **55,4%** – raczej tak,
- **24,3%** – zdecydowanie tak,
- **16,2%** – trudno powiedzieć,
- około **4%** – raczej lub zdecydowanie nie.

Łącznie niemal **80% kobiet identyfikuje się ze swoją lokalną społecznością**, co stanowi bardzo dobry potencjał do realizacji działań społecznych i budowania lokalnych partnerstw.

Kontakty społeczne kobiet

Na pytanie dotyczące możliwości spotkań i wspólnych działań z innymi kobietami:

- **33,8%** – czasami,
- **33,8%** – często,
- **18,9%** – bardzo często,
- **13,5%** – rzadko.

Ponad połowa badanych (**52,7%**) deklaruje częste kontakty z innymi kobietami, jednak znaczna grupa spotyka się jedynie okazjonalnie.

Sieć wsparcia

Na pytanie „Czy ma Pani osoby, od których może otrzymać wsparcie w trudnych sytuacjach?”:

- **73%** odpowiedziało „tak”,
- **20,3%** odpowiedziało „częściowo”,
- jedynie około **3%** wskazało brak wsparcia.

Wyniki pokazują, że większość kobiet posiada podstawową sieć wsparcia społecznego, jednak niemal co czwarta kobieta potrzebuje dodatkowego wsparcia i wzmocnienia relacji społecznych.

Najczęściej występujące problemy kobiet

Respondentki wskazały, że największe trudności stanowią:

- **77%** – przemęczenie i stres,
- **77%** – brak czasu dla siebie,
- **67,6%** – przeciążenie obowiązkami,

Wyniki wyraźnie pokazują, że największym wyzwaniem dla kobiet jest przeciążenie codziennymi obowiązkami oraz brak przestrzeni na odpoczynek i dbanie o własne potrzeby.

Co pomaga kobietom radzić sobie w trudnych momentach?

Respondentki najczęściej wskazywały:

- **71,6%** – rozmowy z bliskimi,
- **44,6%** – kontakt z naturą,
- **41,9%** – aktywność fizyczna,
- **35,1%** – hobby i rozwijanie zainteresowań,

Obszary wymagające największego wsparcia

Kobiety wskazały potrzebę wsparcia przede wszystkim w zakresie:

- zdrowia psychicznego (61 odp. na tak),
- odpoczynku i regeneracji (61 odp. na tak),
- budowania relacji (56 odp. na tak),
- aktywności społecznej (50 odp. na tak),
- rozwoju osobistego (48 odp. na tak),
- integracji międzypokoleniowej (47 odp. na tak).

Jak oceniana jest oferta dla kobiet?

Połowa respondentek (50%) ocenia dostępność działań dla kobiet jako **przeciętną**.

Jedynie około:

- 23% – ocenia ją dobrze,
- pozostałe respondenci – słabo lub bardzo słabo.

Oznacza to, że istnieje potrzeba zwiększenia liczby działań skierowanych do kobiet.

Jakie działania są najbardziej wartościowe?

Największym zainteresowaniem cieszą się:

- 50% – zajęcia relaksacyjne i ruchowe,
- 50% – kursy i szkolenia,
- 40,5% – spotkania kobiet,
- 35,1% – wydarzenia kulturalne,
- 41,9% – wspólne działania społeczne,

Co utrudnia kobietom udział w działaniach społecznych?

Najczęściej wskazywane bariery:

- 77% – brak czasu,
- 68,9% – obowiązki rodzinne,
- 45,9% – zmęczenie,

Gotowość do udziału w projekcie

Na pytanie o udział w projekcie wzmacniającym odporność społeczną kobiet:

- 34,2% odpowiedziało „zdecydowanie tak”,
- 52,1% – „raczej tak”.

Łącznie aż **86,3% respondentek deklaruje chęć uczestnictwa w podobnych działaniach w przyszłości.**

Co najbardziej wzmacnia kobiety?

Z analizy odpowiedzi wynika, że kobiety największą siłę czerpią z:

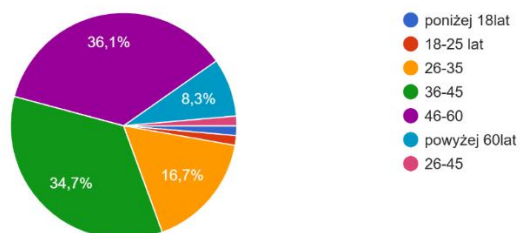
- wzajemnego wsparcia,
- integracji i spotkań,
- poczucia, że nie są same,
- możliwości realizacji własnych pasji,
- budowania poczucia własnej wartości,
- wspólnych działań społecznych,
- bezpiecznej przestrzeni wolnej od oceniania.

Kluczowe wnioski z diagnozy

1. Kobiety potrzebują przestrzeni do spotkań, rozmów i budowania relacji.
2. Istnieje duże zapotrzebowanie na działania wzmacniające zdrowie psychiczne i odporność emocjonalną.
3. Mieszkańcy chcą zdobywać praktyczne umiejętności związane z bezpieczeństwem i samowystarczalnością.
4. Niezbędne jest prowadzenie regularnych, cyklicznych działań integracyjnych.
5. W społeczności istnieje duży potencjał do budowania lokalnych sieci wsparcia i partnerstw.

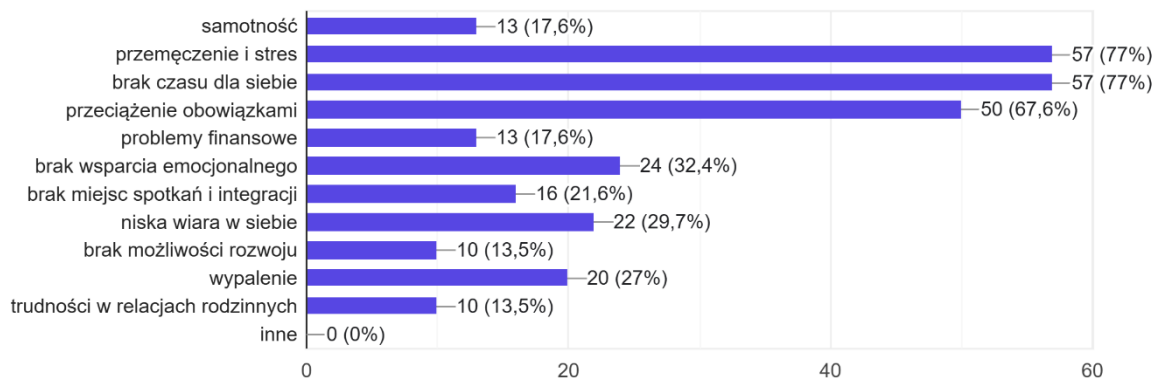
Wyniki ankiety

Wiek
72 odpowiedzi



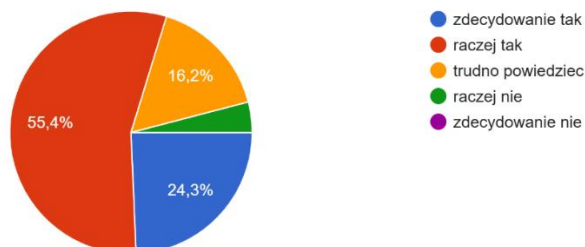
Jakie problemy najczęściej dotyczą kobiet w Pani otoczeniu?

74 odpowiedzi



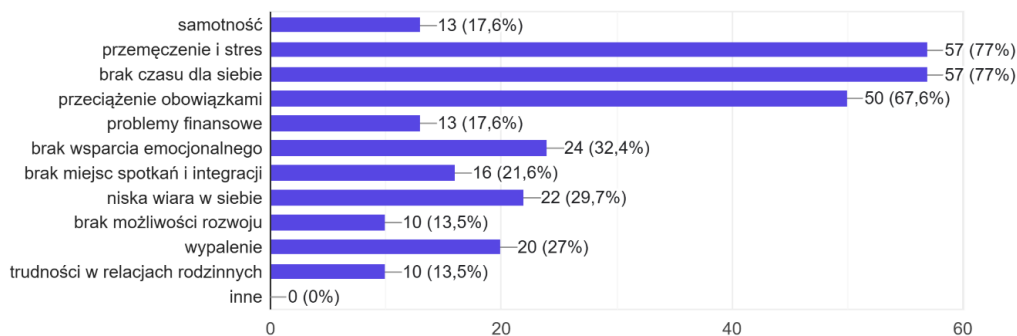
Czy czuje się Pani częścią lokalnej społeczności?

74 odpowiedzi

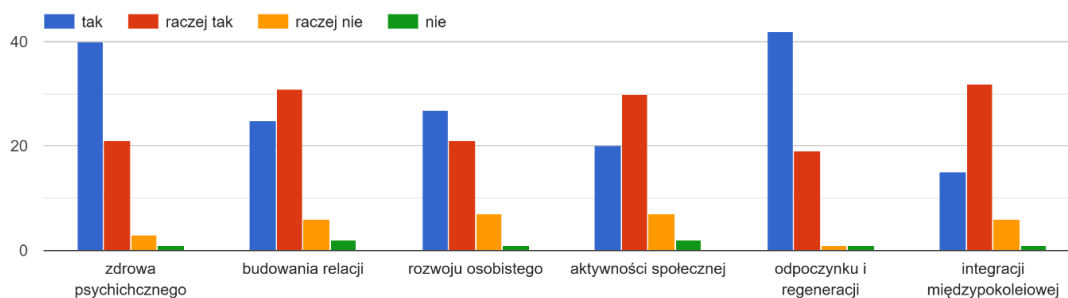


Jakie problemy najczęściej dotyczą kobiet w Pani otoczeniu?

74 odpowiedzi

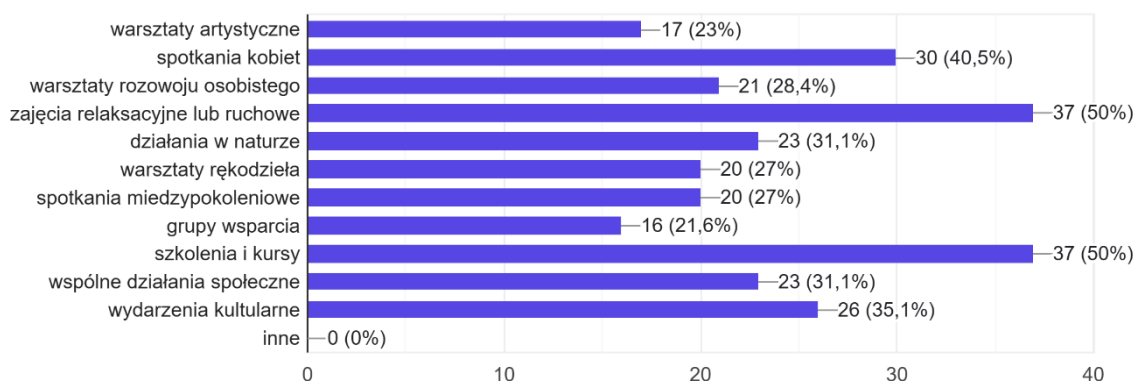


Czy uważa Pani, że kobiety potrzebują dziś większego wsparcia w zakresie:



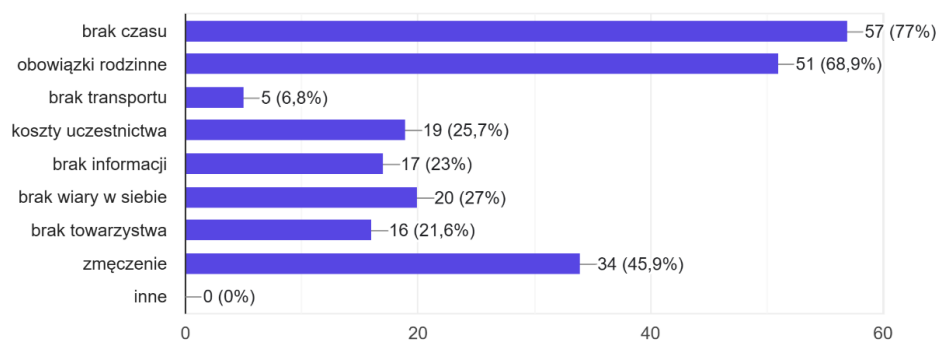
Jakie działania byłyby dla Pani najbardziej wartościowe?

74 odpowiedzi



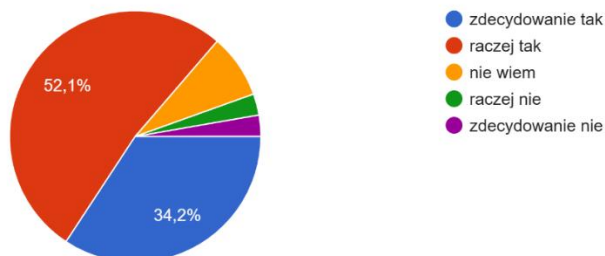
Co najczęściej utrudnia kobietom udział w takich działaniach?

74 odpowiedzi



Czy byłaby Pani zainteresowana udziałem w projekcie wspierającym odporność społeczną kobiet?

73 odpowiedzi



Podsumowanie diagnozy

Przeprowadzona diagnoza pozwoliła na rzetelne rozpoznanie potrzeb kobiet z terenu Gminy Rawa Mazowiecka oraz określenie kierunków działań wzmacniających odporność społeczną lokalnej społeczności. Zastosowanie konsultacji społecznych i badania ankietowego umożliwiło połączenie doświadczeń mieszkanki z analizą ich oczekiwań i priorytetów.

Diagnoza została opracowana na podstawie konsultacji społecznych z przedstawicielami lokalnych środowisk oraz badania ankietowego, w którym przeanalizowano 74 poprawnie wypełnione ankiety, co pozwoliło na sformułowanie wiarygodnych wniosków dotyczących potrzeb mieszkanki.

Wyniki diagnozy wskazują, że kobiety są silnie związane ze swoją społecznością, dostrzegają znaczenie współpracy i wzajemnego wsparcia oraz wykazują dużą gotowość do angażowania się w działania na rzecz lokalnego środowiska. Jednocześnie zwracają uwagę na potrzebę wsparcia w zakresie zdrowia psychicznego, budowania odporności emocjonalnej, rozwoju kompetencji, bezpieczeństwa oraz integracji społecznej.

Szczególnie istotnym wnioskiem jest wysoka gotowość mieszkanki do uczestnictwa w planowanych inicjatywach – aż 86,3% respondentek zadeklarowało chęć udziału w działaniach wzmacniających odporność społeczną. Potwierdza to zarówno zasadność realizacji projektów odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby, jak i duży potencjał społeczny kobiet do współtworzenia trwałych lokalnych sieci wsparcia.

Uzyskane wyniki stanowią solidną podstawę do planowania kolejnych przedsięwzięć służących wzmacnianiu kapitału społecznego, budowaniu współpracy między mieszkańcami oraz zwiększaniu odporności społecznej Gminy Rawa Mazowiecka.